БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 144 (3626).

23 ИЮЛЬ ЯКШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

● ЯНГИЙЎЛДАГИ «Интернационал» колхозининг коммунист Мирраҳим Қўшаев бошлиқ нарядсиз ишлайдиган звеноси аъзолари ғўза парваришини юқори сифатли ўтказиб, экиннинг эрта ҳосилга киришига эришмоқдалар. Барча далаларда ғўзалар бўйчан ва сершох бўлиб ўсмоқда. Ҳар туп ғўзада 2—3 тадан, айримларида эса 4—5 тадан кўсак бор. Звено аъзолари бу йил гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Звено бошлиғи ўрток Қўшаев эса мавсумда 100 тоннадан ортиқ пахтани машинада термоқчи. Суратда: звено бошлиғи М. Қўшаев механизация ёрдамида чеканка қилинган ғўзаларни кўздан кечирмоқда.

Қ. Розиқов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

Бирлашган Араб Республикасининг миллий байрами—революция куни муносабати билан Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети шу мамлакатнинг меҳнат федерациясига ва бутун ишчилар синфига совет ишчилари ва хизматчилари номидан самимий табрикнома йўллади.

Табрикномада айтиладики, Совет касаба союзлари Бирлашган Араб Республикаси меҳнат федерациясининг мамлакат суверенитетини янада мустаҳкамлаш, Бирлашган Араб Республикасининг миллий экономикаси ва маданиятини ривожлантириш йўлидаги ишига, меҳнаткашлар оммасининг фаровонлигини ошириш ишидаги фаолиятига чин кўнгилдан катта муваффақиятлар тилайдилар.

Совет касаба союзлари Бирлашган Араб Республикаси ва бошқа араб давлатлари халқларининг тўла сиёсий ва социал озодлик учун, халқаро империализм кучларига ва шу кучларнинг гумаштаси — араб халқларининг озодлиги ва мустақиллигига хоинларча ҳамла қилаётган Исроил агрессорларига қарши олиб бораётган одилона курашига тўла бирдамлик изҳор қиладилар. Совет кишилари арабларнинг империалистларнинг кирдикорларига қарши олиб бораётган одилона курашига ҳамиша хайрихоҳлик қилиб келдилар ва хайрихоҳлик қилаверадилар.

ВЦСПС мамлакатларимиз ўртасидаги қардошларча дўстлик ва самимий ҳамкорлик муносабатлари бундан буён ҳам мустаҳкамланиб, ҳар томонлама ривожлана беради, деб ишонч билдиради. (ТАСС).

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ЯНГИ МАҲСУЛОТ

Тўқимачилик комбинати ишлаб чиқараётган бежирим, чиройли газмоллар бутун дунёга машҳур. Комбинат 30 дан ортиқ чет эл мамлакатларига ўз маҳсулотини экспорт қилаётир.

Комбинат рассомлари газмолларнинг турли-туман ва чиройли бўлиши учун ўз ҳиссаларини қўшишяпти. Яқинда комбинатда «Баҳор» деб номланган янги газмол ўзлаштирилди. Бу газмол ёзнинг иссиқ кунларига мосланган бўлиб, харидорларнинг дидига мос келаётир. Комбинатнинг читга гул босиш цехи юбилей байрамигача ана шундай газмолдан 400 минг метр ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Бундан ташқари комбинатда «Гулнора» деб номланган газмол ҳам ўзлаштирилди. Шунингдек сорочка деб номланган газмол ҳам яқин кунлар ичида магазинларга чиқарилади. Комбинат рассомлари 50 йилликка юқоридаги маҳсулотлардан ташқари яна 2—3 хил расм ишлаб бериш мажбуриятини олдилар.

М. ЗАРИПОВ.

„ВОСТОК" ЎРНИГА „ОАЗИС"

Тошкентдаги холодильниклар заводи «Восток» холодильнигини ишлаб чиқарар эди, у аҳолига унчалик маъқул бўлмасди. Яқинда завод коллективи Минск шаҳар холодильник комбинатлари билан ҳамкорликда ОАЗИС холодильниги ишлаб чиқаришга киришди. Шу муносабат билан заводнинг кўпчилик цехлари шу холодильник ишлаб чиқариш учун мослаштирилди. Минск заводи ходимларидан бир группаси Тошкент заводида бир неча кун бўлиб, цехлардаги конвейерларни қайта ўрнатишга кўмаклашдилар. ОАЗИС холодильниги ҳажми 120 литр бўлиб, беш қаватдан иборат. Унинг эшиги эса махсус сув ҳамда бошқа нарсаларни қўйишга мослаштирилган. Бу холодильник «Днепр» ёки «Мир» холодильнигига ўхшаш бўлиб, яқин кундан бошлаб ишлаб чиқарилади. Завод коллективи шу йилнинг ўзидаёқ 500 минг дона ОАЗИС холодильнигини ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар. Янги холодильник харидорларга албатта манзур бўлади.

ПОТОК ЛИНИЯЛАР

«Ўртоқ» кондитер фабрикасида шу кунларда яна иккита конвейер поток линиялари монтаж қилинмоқда. Янги линияларнинг ҳар бири бир сменада 1500 килограмм ширинлик ишлаб чиқариш қувватига эга.

Германия Демократик Республикасидан келтириб монтаж қилинаётган бу янги конвейер линиялар ишга туширилгач, пойтахтимизнинг энг кекса корхоналаридан бири бўлган бу фабрикадаги конвейер линиялар сони 28 тага етади. Фабрикада янги линияларнинг ишга туширилиши маҳсулот турларини оширишга имконият беради.

Фабрика коллективи шу кунларда юбилейга атаб «Оқ олтин», «Тошкент», «Шарқ юлдузи» каби юбилей совғалари ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўряпти.

ҚАРДОШЛАР ҲИССАСИ

Ҳамшаҳарларимиз Чилонзор районининг 26-кварталида сидқидилдан ишлаётган москвалик бинокорлардан беҳад мамнун бўлмоқдалар. Қурилиш участкаси бошлиғи А. Махлин беш қаватли иккита иморат, 1300 ўринли янги мактаб ва 980 ўринли 3 та болалар боғчаси биноларини қуриб фойдаланишга топширишганини фахр билан айтди. Дарвоқе, қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди деганларидек, биродарларимиз ёрдами жуда қўл келмоқда.

Пешқадам бинокорлардан Мария Малашова, Иван Чёрников сингари ўртоқлар қурилишда зўр жасорат кўрсатмоқдалар. Кунлик нормасини 170—180 процентдан адо этаётган бундай қўли гул қурувчилар участкада кўплаб топилади.

Т. ҲАЙДАРОВ.

ИСТИҚБОЛ ЙЎЛИДАН

«Партия XIX съезди» колхозининг пахтазорлари баланд-паст қирларга, нотекис ва ноқулай ерларга жойлашган. Илгарилари машина билан пахта териш тўғрисида гап очилса дарҳол шуни пеш қилинарди. Энди бундай гаплар орқада қолиб кетди. Қирларда ҳам, нотекис ерларда ҳам пахта териш машиналарини моҳирлик билан бошқарадиган ажойиб механизатор, чигит экишдан тортиб—ғўзани суғоришгача бўлган ҳамма ишларни машина билан пахта теришга мослаштириб иш олиб борадиган миришкор пахтакорлар етишиб чиқди. Шунинг учун қир ерларда одатдагича чигит экиш усули ўзгариб кетди.

Маълумки паст-баланд қирларга илгарилари чигит сувини қай томондан қўйилишига қараб бир неча томондан экилар эди. Сув бундай карталарга уч-тўрт, ҳатто беш томондан таралардн. Бу машина билан пахта теришни қийинлаштирарди. Агар лозим бўлса машинанинг айланиши учун жуда кўп ердаги ғўза юлиниб, йўл очилиши керак бўларди. Пировардида кутилган натижага эришиб бўлмас эди.

Колхозчилар учун бу муаммони ҳал қилиш осон бўлмади. Ниҳоят жумбоқ ҳал бўлди. Колхозчилар, механизаторлар қир ерларга пахта териш машиналарининг юришига мўлжаллаб чигит экиб, кўндалангига қирқишни сув қўйишга мўлжаллаб ўтказа бошладилар.

— Биз машина билан пахта теришга чигит эккан кундан бошлаб тайёрлик кураяпмиз, десак муболаға бўлмайди,—деди колхоз раиси Абдусаттор Абдужабборов. Раис билан анча суҳбатлашиб қолдик.

— Чигитни машинанинг юришига, кўндалангига қирқишни сув юришига қараб ўтказилса квадрат ҳосил бўлмайди-ку. Ёки бунинг аҳамияти йўқми?— сўрадик ундан.

— Шундай десак ҳам бўлади. Бизга кўндалангига қирқиш трактор юриб культивация ўтказиши учун зарур, улар квадрат бўлмай ромба шаклида бўлса ҳам трактор юриб культивация қила олади. Шунинг ўзи кифоя. Аммо бунинг бадалига эса биз пахта териш машиналари учун кенг йўл очиб берамиз.

Дарҳақиқат раиснинг бу гапи бежиз эмас. Ўтган йили шундай усулда иш олиб борилгани туфайли машина билан пахта теришда катта силжиш юз берди. Етиштирилган ҳосилнинг 65 проценти машина билан териб олинди. Бу диққатга сазовор, эътиборга лойиқ. Юбилей йилида эса улар машина билан пахта теришни 75 процентга етказиш учун интилмоқдалар. Колхозда 33 та пахта териш машинаси бор. Шундан 8 машина трактори билан тайёр. 15 та машинанинг аппаратлари ремонтдан чиқариб қўйилган.

Колхоз аъзолари ҳозир илғор хўжаликлар даражасига етиб олиш, ҳосилдорликни ошириш, ҳосилнинг асосий қисмини машина билан териб олиш учун янги иш методларини дадиллик билан жорий этмоқдалар. Колхозчиларга тахтача қоқиб ер ажратиб бериш тартиби районда биринчилар қатори жорий этилди. У яхши натижа бераяпти. 5 гектар ер олиб астойдил ишлаётган Умирзоқ Қурбонқулов билан шу ҳақда суҳбатлашиб қолсангиз, у талай гапларни айтади, қувончларини изҳор қилади.

— Ҳозир ерларимиз эгалик бўлиб қолди,— деди у,— маълум ер ажратиб олган кишилар кўпчилик олдида уятли бўлиб қолмаслик учун жон куйдириб ишлаяпти. Тахтача қоқиб ер ажратиб бериш одамларни ҳалол ишлашга ўргатиб, ғирромларнинг шармандасини чиқарар экан.

Бу гапда жон бор. Чунки Тошкент областида биринчи бўлиб бошланган механизаторлар бошлиқ звенолар тузилиши қанчалик катта аҳамиятга эга бўлган бўлса, тахтача системаси ҳам шунчалик катта роль ўйнай бошлаганини турмуш кўрсата бошлади. Колхозчилар ҳозир «шуни ўйлаб чиқарганнинг отасига минг раҳмат» демоқдалар.

Янги иш усулларини қўллаб меҳнат қилаётган азамат колхозчилар юбилей йилида 2400 ўрнига 2540 тонна пахта етиштириш учун комил ишонч билан ҳаракат қилмоқдалар. Аҳмад Душабоев бошлиқ участкада 215 гектар пахта майдони бор. Бу участкада ишлаб турган колхозчилар ҳосилдорликни планга нисбатан 5 центнер ошириш, гектаридан 22 ўрнига 27 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлаганлар. Бу ҳавойи гап эмас. Ҳар гектар ерда 85—90 минг туп кўчатга эга бўлган пайкаллардаги ғўзалар ҳозир кийгос кўсаклай бошлади. Мўл ҳосил нишоналари пайдо бўлди.

Ҳозир бу колхозда кимнинг қандай ишлаётганини кўчатга, карталарни тозалигига, ҳар туп ғўзада ҳосил бўлган кўсакларга қараб билиб олиш мумкин. Оддий колхозчи Баҳри Арслонова 4 гектар ердаги ғўзани парвариш қилаяпти. У парвариш қилган ғўзаларга қарасангиз ҳавасингиз келади. Бир текис ўсаётган ҳар туп ғўзада 2—3 тадан кўсак пайдо бўлган. Қурбон Файзиев ўзи парвариш қилаётган ғўзаларни об-тобига етказиб, ўзи суғоряпти. Умирзоқ Қурбонқулов, унинг хотини Саломат Қурбонқулова сингари ерга ҳақиқий эгалик қилиб мўл ҳосил учун курашаётган жуда кўп кишилар борки, улар юбилей йилини меҳнат зафарлари билан нишонлашга астойдил интилмоқдалар. Бу олий ҳиммат кишиларга қараб балли азаматлар, деймиз.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Бўка райони.

ПАХТАЗОР ОҚШОМИ

Кун бўйи олов селини пуркаган қуёш ғўзаларни сувга ташна этиб, мана энди ётоғига бош қўйди-ю, оқшом қуйила бошлади. Шундай кезларда дала айланишнинг ўзгача гашти бўлади. Ғир-ғир шабада эсиб, роҳат бахш этади. Миришкор сувчилар қўлидан оби-ҳаёт ичаётган ғўза ниҳоллари яйраб-яшнаб, ой нурида денгиздай чайқалади, узоқ-яқиндан сув тараётганларнинг хиргойи қўшиқлари эшитилади.

Биз ҳам пахтазордамиз. Баракали хирмонга пухта замин тайёрлаётган кишилар билан суҳбатлашгимиз, уларнинг юбилей йили режаларини билгимиз келади. Колхознинг илғор бригада бошлиқларидан Йўлдош ака Қўзибоев бизга ҳикоя қилади.

— Колхозимиз бўйича 924 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил етиштирамиз деб аҳд қилиб қўйганмиз. Каттадан-кичик ҳаммамиз ана шу сўзимизнинг уддасидан чиқиш учун бел боғлаб ишлаяпмиз. Ҳозиргача ғўза қатор ораларига беш марта узунасига, уч марта кўндалангига ишлов бердик. Озиқлантиришни бўлса тамомладик ҳисоб. Энди бутун эътиборимиз сувда. Ғўзаларни чанқатиб қўймаслик учун жон куйдираяпмиз.

Бригада бошлиғи колхоз бўйича гапирди. Ўзининг бригадаси тўғрисида бир нима дегани йўқ. Лекин биз сўраб билиб олдик. Йўлдош акалар бригадаси бу йил 159 гектар ерда деҳқончилик қилаяпти. Мўлжал 35 центнердан. Зиммага олинган юксак мажбуриятни қолпайдиган даражада ҳосил етиштириш учун чинакам кураш олиб борилаётганлиги, гуркираб турган ғўзалардан кўриниб турибди. Шиға-шиға шона, гул, кўсак. Бригаданинг Ҳасан Қўзибоев, Аҳмад Тожиқулов сингари сувчилари постларига сергак.

— Кундузи қуёшнинг нурини обдан эмган ғўза тунда қониб сув ичса қулф уриб кетади, — дейди Йўлдош ака, — шунга амал қилаягмиз.

Шу куни биз колхознинг Адолат Бобоева, Иззатулла Суннатов бошлиқ бригадаларида ҳам бўлдик. Бу ерда ҳам мўл ҳосил учун астойдил кураш кетаяпти. Жонажон Совет давлатимизнинг 50 йиллик юбилейига муносиб меҳнат совғаси тайёрлаш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиняпти.

Биз Янгийўл районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоларининг ҳамжиҳат бўлиб, катта мақсад йўлида кураш олиб бораётганлигидан мамнун бўлиб қайтдик.

М. СОБИРОВ.

БЕКОБОД КОРХОНАЛАРИДА

ЦЕМЕНТЧИЛАР ЮТУҒИ

Бекобод цемент комбинатининг коллективи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан аввал бажаришга астойдил ҳаракат қилаяпти. Цементчиларнинг шу йилнинг олти ойи мобайнида эришган ютуқлари бунинг далили бўлаолади.

Ярим йиллик план муддатидан икки кун аввал 102 процент қилиб адо этилди. Планга қўшимча равишда 844 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Коллектив йил давомида пландан ташқари 1,5 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаш мажбуриятини олган.

Шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида комбинат планга қўшимча равишда 13 минг тонна цемент, 59 километр шартли асбоцемент трубалари ишлаб чиқарди. Мана олти ойдирки, коллектив шаҳар корхоналари орасида биринчиликни қўлдан бермай келаяпти. Кўчма Қизил байроқ ўтган ойда ҳам уларга топширилди.

ЖАҲОННИНГ ОЛТИ МАМЛАКАТИГА

Пахта тозалаш заводи ҳар йили неча минг тонналаб қимматбаҳо хомашёни қайта ишлаб, мамлакатнинг турли томонларига жўнатади. Бу маҳсулот корхонада тобора кўплаб ишлаб чиқарилаётир. Пахта тозаловчилар юбилей йилининг ўтган ярим йили ичида пландан ташқари 430 тонна «оқ олтин» тойлашди. Унинг сифати ҳам чакки эмас. Шу кўрсаткич жиҳатидан республикамизда учинчи ўринда туради, у.

Бу йил корхона аъло сифатли пахта толасини жаҳоннинг олти мамлакатига экспорт қилаяпти. Ҳатто Англия, Франция каби мамлакатларга ҳам жўнатмоқда.

И. СУЛТОНОВ.

ЕМ-ХАШАКНИ КЎПЛАБ ЖАМҒАРАЙЛИК

Юбилей йилида областимиз чорвадорлари маҳсулотни кўпайтириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача жуда кўп хўжаликлар давлатга гўшт сотиш йиллик планларини бажардилар. Областда давлатга сут ва гўшт етказиб бериш ярим йиллик плани муваффақиятли адо этилди. Чорвадорлар эришилган бу муваффақиятни янада мустаҳкамлаш, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш, уни аҳолига сифатли қилиб етказиб бериш учун барча тадбирларни кўрмоқдалар.

Чорвачиликни ривожлантиришда даставвал унинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш алоҳида ўрин тутади. Ана шу муҳим шартга эътибор қилаётган колхоз ва совхозларда, районларда бедани юқори сифатли парвариш қилиб ундан мўлжалдагидан анча кўп ҳосил олмоқдалар. Шунингдек табиий ўтларни ўз вақтида ўриб-йиғиб ғарамлашга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозида ўрилган бедани янги усулда ғарамлаш ташаббуси бошлаб берилди. Бунда беданинг ширали ва тўйимли хусусияти сақланган ҳолда махсус жойларга пешма-пеш ғарамланади. Шунингдек Бўка районидаги «Гулистон» колхозида ҳам бедани ва пичанни пресслаш йўли билан унинг тўйимлилик хусусиятини тўла сақлаб қолишга эришилмоқда. Бу хўжаликларда шунинг учун ҳам чорвачилик тобора ривожланмоқда ва маҳсулдорлиги тинмай ошаётир.

Қаердаки, ем-хашак базасини мустаҳкамлашга юзаки қаралаётган бўлса, ўша жойда чорвачилик маҳсулотлари кам олинмоқда. Масалан, Бекобод райони ем-хашак тайёрлашда область районлари ичида пастки ўринда қолиб келмоқда. Шунинг учун ҳам бу районда давлатга сут сотиш ярим йиллик плани бажарилмай қолди. Область совхозлар тресті эса Бекобод ва Бўка районларидаги совхозларда давлатга сут етказиб бериш қониқарсиз бўлганлиги учун сут тайёрлаш ярим йиллик планини бажаролмади. Демак, чорвачилик салмоқли ўрин тутган бу районлардаги ана шу совхозларда молларни тўйдириб боқишга етарли эътибор берилмаётир. Бунинг устига ем-хашак тайёрлаш жуда суст олиб борилмоқда.

Кечагина матбуотда районлар бўйича ем-хашак тайёрлашнинг бориши тўғрисида маълумот эълон қилинди. Ана шу маълумотда кўрсатилишича, областимиздаги Бўка, Бекобод, Калинин районлари дағал хашак тайёрлашда ҳатто область ва республика даражасидан ҳам орқада қолмоқдалар. Бу районларнинг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ходимлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари дағал хашак тайёрлашга алоҳида эътибор беришлари, бу ишни яхшилаш учун барча техника ва ишчи кучи ресурсларини ишга солишлари зарур. Табиий пичан ўраётган ва беда ўришда иштирок этаётган колхозчи, совхоз ишчиларига, механизаторларга тўла шароит яратиб беришлари керак.

Ҳамма жойда маккажўхори кўкпояси силосбоп бўлиб етилмоқда. Силос ўришни кучайтириш маккажўхори поясини ўришда ишлаётган комбайнларнинг тўхтовсиз ҳаракат қилишини таъминлаш лозим.

Беданинг ҳар бир ўримини ўз вақтида ўтказиш, ўримдан кейин унинг парваришини яхшилаш, шу йўл билан бедадан юқори ҳосил олиш ҳар бир колхоз ва совхоз раҳбарининг муҳим вазифасидир. Беда ўрилгандан кейин тезда пайкални суғориш талаб қилинади. Шунинг учун ҳам ўрилган бедани қуритиб юбормасдан ўз вақтида ғарамлаб олайлик!

Барча хўжаликларда ем-хашакни мўл-кўл жамғарайлик.

ЧОРВАЧИЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

БУГУН САВДО ХОДИМЛАРИ КУНИ

ФРУНЗЕ район ошхоналар трестининг қўли ширин, олийҳимматли пазандалари Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилей байрамини муносиб тортиқлар билан нишонлаш учун қўлни қўлга бериб меҳнат қилишмоқда. Сиз суратларда: (чапдан) 15-ошхонанинг ўзбек миллий таомлари пазандаларидан (ўнгда) ошпаз Анвар Газитуров ва Райим Юнусов, Богдан Хмельницкий кўчасида яқиндагина қуриб ишга туширилган 17-ошхона пазандаларидан Турғун Аҳмадхўжаев, ошхона мудири В. В. Кожарина, Т. Ғафуров, Шота Руставели кўчасидаги 16-ошхонанинг ички кўриниши ҳамда худди шу ошхона қошидаги кондитер цехининг ишчиларидан Б. Ниёзов, М. Ниёзматов, С. Раҳимов ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотолари.

БУГУН САВДО ХОДИМЛАРИ КУНИ

ШАРАФЛИ БУРЧ

Совет кишиларининг ҳаётида энг қувончли, ҳаяжонли кун — Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик байрами куни тобора яқинлашмоқда. Бу муборак санани барча совет кишилари қатори областимизнинг кўп минг кишилик кооператорлари ҳам муносиб меҳнат тортиқлари билан кутиб олиш, область меҳнаткашларига янада юксак савдо хизмати кўрсатиш, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини доимо ҳисобга олиб, етарли маҳсулотлар билан таъминлаш учун курашмоқдалар.

Кооператорларимиз юбилей йилининг ўтган олти ойлик чакана савдо обороти планини қарийб олти процент ошириб адо этишди. Бу кўрсаткич. ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан 9 процент ошик демакдир, ёки бошқача қилиб айтганда ўтган йилдаги ярим йилликка нисбатан аҳолига 11 миллион сўмлик қўшимча саноат моллари етказиб берилди. Бу ютуқлар область кооператорларининг ўз зиммаларидаги вазифага бўлган масъулиятни тўғри тушунишлари, аҳолининг тобора ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини ўз вақтида ўрганиб боришлари, савдо маданиятини оширишда янги прогрессив методларни жорий этишлари натижасидагина қўлга киритилди. Айниқса Бекобод, Бўка ва Оржоникидзе районлари савдо ходимлари юбилей вахтасида туриб, бу ютуқларни қўлга киритишда катта ҳисса қўшишди. Кооператорлар ўртасида кенг авж олдириб юборилган юбилей олди мусобақасида кўпгина савдо корхоналари, умумий овқатланиш муассасалари ҳам яхши натижаларни қўлга киритишди. Бўка район матлубот жамиятига қарашли Пискент универмаги коллективининг новаторлик ташаббуси ҳар қанча мақтовга лойиқдир. Улар савдонинг янги-янги прогрессив формаларини ҳаётга татбиқ этиб, аҳолига янада юксак ва маданиятли савдо хизмати кўрсатиш йўлида қувончли натижаларга эришишди. Универмагнинг ўз касбига меҳр қўйган ҳар бир сотувчиси келтирилган молларни кўринарли жойларга тартиб билан тахлашади, харидорларга керакли материалларни танлашда яқиндан кўмак беришади. Бу ерда харидорларнинг ўзлари истаган молларини заказ қилишлари учун буюртма столи ҳам ташкил этилган. Универмаг директори ўртоқ Абдураҳмонова савдо ходимлари ишини хушёрлик билан кузатади, уларга савдо хизмати кўрсатишнинг янги прогрессив формаларини тушунтириб боради. Харидорларга нисбатан хушмуомалада бўлиш, газлама ёки бошқа буюмларни харид қилишда харидорларга кўмак беришга даъват этади. Шу сабабли ҳам универмагнинг таклифлар китобидан коллектив адресига фақат илиқ сўзларни ўқиш мумкин.

Эл ҳурматига сазовор бўлаётган бундай савдо корхоналари бизда кам эмас. Калинин район матлубот жамиятига қарашли умумий овқатланиш муассасалари коллективлари ҳам қишлоқ меҳнаткашлари ҳурматини қозонишмоқда. Бу коллектив ўтган олти ойлик планини қарийб 110 процент қилиб адо этди. Бу аҳолига кўрсатилган юксак маданий савдо хизматининг салмоқли натижасидир.

Шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, эндилида областимиздаги деярли барча қишлоқ ва посёлкаларда ҳозирги замон типида қурилган савдо хизмати кўрсатиш тармоқлари ишлаб турипти. Ўтган ярим йил давомида 66 ўринли 29 та магазин, Тошкент савдо базаси қошида 700 квадрат метрли саноат моллари нусхасини намойиш қиладиган хона қуриб битказилди. Шу билан бирга Пискент посёлкасида тўрт ўринли катта китоб магазини. Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозида, Калинин районидаги «Ёш ленинчи» ва Ленин номли колхозларда, Янгийўл районидаги Ниёзбоши қишлоғида янги магазинлар қуриб фойдаланишга топширилди. Область районларидаги 30 дан ортиқ савдо магазинлари харидорлар дидига мос қилиб қайта жиҳозланди.

Юбилей арафасида областимиздаги савдо магазинларининг қарийб 30 процентн янги прогрессив методлар асосида хизмат кўрсатмоқда. Шундан 91 таси ўзига-ўзи хизмат кўрсатиш магазини. 217 магазин эса товарларнинг нусхаси билан савдо хизмати кўрсатади. 277 магазин ходимлари узлуксиз, дам олмасдан аҳолига савдо хизмати кўрсатишмоқда. Бундан ташқари мавжуд биноларни қайта ускуналаш ва янги қурилишлар ҳисобига умумий овқатланиш муассасалари анча кенгайди. Сергели ва Оржоникидзе районларида бир йўла 100 киши овқатланадиган янги типдаги ошхона фойдаланишга топширилди. Қорасув ҳамда Ўрта Чирчиқ районн, Янгийўл районидаги Қовунчи қишлоғида ҳам ҳозирги замон типида қурилган «чайная» ишга туширилди.

Кооператорларимиз армияси сафида шундай кишиларимиз борки, улар ўзларининг ҳалол меҳнатлари, касбларига бўлган муҳаббат ва ихлослари билан аҳоли ҳурматини, эътиборини қозониб келишмоқда. Ўз касбининг устаси бўлган ана шундай кооператорларимиздан етти киши орден ва медаллар билан тақдирланди. 250 савдо ходими «Кооператор аълочиси» деган значок эгаси бўлди. 127 бригада коммунистик меҳнат бригадаси номи учун, умумий овқатланиш муассасаларининг 600 дан ортиқ ходимлари эса коммунистик меҳнат зарбдори номи учун қўлни-қўлга бериб курашмоқда.

Ҳа, областимиз кооператорлари ана шундай юксак ном билан азамат қишлоқ меҳнаткашларига маданий савдо хизмати кўрсатишмоқда. Сўзи билан иши бир бўлган Юқори Чирчиқ ҳамда Ўрта Чирчиқ район матлубот жамияти ходимлари бу йўлда ташаббускор бўлишмоқда. Улар район хўжаликларининг дала шийпонлари ва фермаларида бўлиб махсус машиналарда аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхши ташкил этишган.

Область матлубот жамияти правлениеси ва матлубот жамиятлари раҳбарларининг бутун фикри ва мақсади қишлоқ меҳнаткашларига янада юксакроқ савдо хизмати кўрсатиш ва юбилей йилини муносиб тортиқлар билан нишонлашга қаратилган.

А. РАСУЛЕВ,
Область матлубот жамияти правлениесининг раиси.

Суратда: Магазин ходимлари харидорлар билан суҳбатда. Чапдан иккинчи ўртоқ Р. Исломова.

А. Тўраев фотоси.

ЧИРЧИҚ шаҳридаги 14-маданий моллар магазини ходимлари ўзларининг намунали хизматлари билан харидорлар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Суратда: магазин сотувчиларидан (чапдан) А. Сеитвелиева, Н. Гуляева ва Г. Медведева ўртоқлар харидорларга сотиладиган радиоприёмникларни эшитиб кўрмоқдалар.

О. Левак фотоси.

ЛАЗЗАТЛИ ТАОМ — ТАНГА ОРОМ

Эшикдан сизни йўқлаб келган қариндош-уруғ, ёру биродарни уйга таклиф этиш. унга уйнинг тўридан жой бериб, дастурхон ёзиб кўнгил истаган овқат билан мезбонлик кўрсатиш меҳмондўст халқимизнинг азалий урф-одатидир. Бизнинг трестимизга қарашли ошхоналарнинг ҳар бир ҳиммати баланд ходими ҳам аҳолига ана шундай сифатли ва тўйимли таомлар билан мезбонлик қилмоқда.

Бугун савдо ходимлари байрами кунида шуни қувонч билан қайд қилиб ўтиш ўринлики, бу байрам кунига шаҳримиз савдо ташкилотлари билан бир қаторда бизнинг коллективимиз ҳам муносиб ютуқлар билан етиб келди. Юбилей йилининг ўтган олти ойи давомида районимиздаги умумий овқатланиш тармоқлари сони анча кенгайди. Шу муддат ичида замонавий технология ва музхона ускуналари билан таъминланган янги типдаги овқатланиш тармоқлари очилди. Жумладан Киров номидаги маданият ва истироҳат боғида 100 ўринли кафе ҳозир хўрандаларга намунали хизмат қилиб турибди. Бу кафеда биринчи марта ўзбек миллий таоми — паловни газда пиширииш, шунингдек якка тартибда овқат пиширувчилар учун масаллиқлар тайёрлаб сотиш ҳам жорий этилган.

Шота Руставели кўчасида очилган кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган ошхона базаси районимиздаги барча мактабларни ва бошқа лағмон, чучвара тайёрлаб сотувчи махсус овқатланиш тармоқларини ярим фабрикатлар билан таъминлаб турибди. Бундан ташқари картошкани бир-йўла тозалаб берадиган цех ташкил этилган. Бу цех ҳозир барча ошхона, кафе ва бошқа овқатланиш тармоқларини сифатли тозаланган картошкалар билан тўла таъминламоқда. Бу кўрилган тадбир ошхоналардаги бир неча юз кишининг қўл меҳнатидан озод қилиш, бир неча минг сўм маблағни иқтисод қилиб қолиш имконини берди.

Аҳолига юксак маданий хизмат кўрсатиш ва уларни мазали таомлар билан таъминлашда трестимизнинг таниқли ошпазларидан Раҳмонов, Газитуров, Файзиев, Шепцова, Исматов, Мирзаев, Саидов, Исломов каби ўртоқлар кўпчиликка ўрнак кўрсатишмоқда.

Коллективимиз шу кунларда Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейи байрамини ўн ойлик товар обороти планини 20 октябрдаёқ бажариб, муносиб совғалар билан нишонлаш истаги билан меҳнат қилмоқда. Меҳнатсевар коллективимиз бу аҳдининг устидан албатта чиқади.

М. ҚЎШОҚОВ,
Фрунзе район ошхоналар трестининг директори.

„БАҲОР“ БЕКАТИДАН РЕПОРТАЖ

Автобусдан «Баҳор» бекатида тушишингиз биланоқ чиройли, ҳашаматли бино кўзингизга ташланади. Бир боқишдаёқ унинг магазин эканлигини билиб олиш қийин эмас. Ҳа магазин... Шаҳарларимизда, қишлоқларимизда нима кўп, магазин кўп. Лекин уларнинг бир-биридан жуда катта фарқи бор.

Савдо қилиш даргоҳининг яхши-ёмонлигини харидорлар билишади, дейдилар. Тўғри гап. Магазинга кираверишда дуч келган биринчи кишидан шу савдо тармоғи ҳақида фикрини сўрашга қарор қилдик.

Қўлларида турли хил нарса кўтарган киши ичкаридан чиқиб келмоқда.

— Кечирасиз, сиз шу атрофда турасизми?

— Ҳа, — дафъатан берилган саволдан у бироз ҳайрон бўлди.

— Мана шу магазин ҳақидаги фикрингизни билмоқчи эдик...

— Мен «Средазтрансстрой» трестида қурувчи бўлиб ишлайман, — деди у кулиб, — исмим Жўрабой, фамилиям Нарзиев. Бу магазин ҳақида беш-олти ой бурун сўраганингизда ёмон дейишим турган гап эди. Чунки дўкон ничкинагина бир хонага жойлашган бўлиб, шарт-шароитлар, қулайликлар унча яхши эмас эди. Магазиннинг мудири Рихси опа деган аёл. Тиниб-тинчиш нималигини билмайди. Ҳар доим куйиб-пишиб юради. Ўша мудиранинг ҳаракати билан яқиндагина мана шу чиройли бино қад кўтарди...

Суҳбатимизни эшитиб турган 143-автобаза шофери Турдиали Абдураҳмонов гапга аралашди:

— Бу оғайнимиз тўғри айтяпти. Мана кириб кўрсаларингиз бўлади.

Ичкари кирамиз. Ташқарида ҳароратнинг баландлигига қарамасдан дўкон хоналари салқин. Вентиляторлар ишлаб турибди. Сотувчилар ўз ишлари билан машғул. Улардан бирининг олдига яқинлашамиз. Танишамиз: Ғиёс ака Миржалолов!

Магазин мудираси ўртоқ Р. Исломова ҳам шу ерда. Камгап ва камтар бу аёлнинг 22 йилдан бери савдо соҳасида ишлаб келаётганлигини, савдо хизмати аълочиси эканлигини Ғиёс акадан билиб олдик. Мудира магазин ишлари ҳақида бажонидил гапириб берди:

— Янги магазин битириб ишга туширилгач, истеъмол буюмлари, гўшт, сут, сабзавот бўлимлари алоҳида-алоҳида ишлай бошлади. Ой сайин сотувчилар билан биргаликда харидорлар эҳтиёжини ўрганиш куни ўтказамиз. Ўша куни турли хил таклифлар махсус дафтарчага ёзиб олинади. Берилган топшириқлар ой сайин ошириб адо этилмоқда. А. Мавлонхўжаев, М. Шчеглова, Л. Грохова сингари илғор ходимларимиз ўзларининг ишчанлиги, хушмуомалалиги билан харидорлар иззат-ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Магазин ичи гавжум. Нуроний онахон-отахонлар, ёш йигит-қизлар харид қилмоқдалар. Шовқин-сурон эшитилмайди. Кимга нима керак, ҳаммаси муҳайё. Сотувчилар ва харидорлар ўртасидаги ўзаро хушмуомалани кўриб, ҳавасингиз келади. Ҳа, Тошкент шаҳар, Ленин районидаги 11-озиқ-овқат моллари магазинида ишлар ана шундай яхши йўлга қўйилган. «Баҳор» бекатидаги савдо ходимлари қалбида ҳамиша баҳор бўлсин!..

Р. УМАРОВ.

МУСОБАҚАДОШЛАР

Ватанимизнинг яқинлашиб келаётган шонли 50 йиллик юбилейини ҳар бир совет кишиси муносиб нишонлаш тараддудини кўрмоқда. Тўйга тўёна билан бориш азалий одати бўлган республикамизнинг барча пахтакорлари, ишчилари, ғаллакорлари, чорвадорлари, кончилари ва қурувчилари каби савдо ходимлари ҳам юбилей дастурхонини безатиш, аҳолига янада юксак маданий хизмат кўрсатиш йўлида қўлни-қўлга бериб ўзаро мусобақа асосида иш олиб боришмоқда.

Ана шу традицияга кўра яқинда пойтахт область матлубот жамиятининг бир группа ўзаро текшириш бригадаси аъзолари мусобақадош сирдарёлик кооператорлар ҳузурида бўлишди. Бригада аъзолари уч группага бўлиниб, областнинг Сирдарё, Пахтаорол, Гулистон, Боёвут, Янгиер, Жиззах ва Фориш район матлубот жамиятлари ва савдо базалари ходимларининг юбилей йилида ўз зиммаларига олган мажбуриятларининг бажарилиши ва аҳолига кўрсатилаётган савдо маданияти билан танишиб чиқишди. Пойтахт область кооператорлари, 482 минг тонналик юбилей хирмонини кўтариш учун, манглай тери тўкаётган пахтакорларга уюшқоқлик билан савдо хизмати кўрсатаётган кооператорлар ҳимматидан анча мамнун бўлишди.

Шу билан бирга мусобақадош тошкентликлар айниқса областнинг Фориш район матлубот жамияти ходимларининг аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатишдаги йўл қўйиб келган хато ва камчиликларини кўрсатиб, уларга дўстона маслаҳатлар беришди. Райондаги кўпгина саноат ҳамда озиқ-овқат магазинларида айниқса товарларнинг ассортименти камлиги, уларнинг санитария ҳолати талабга жавоб бермаслиги. шунингдек савдо маданиятини ташкил қилишдаги асосий ҳал қилувчи куч — кадрлар масаласига эътибор берилмаётганлиги ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини айтиб ўтишди, Мусобақадош пойтахт кооператорларининг ҳар бир мулоҳаза ва маслаҳатлари жойларда тўғри қабул этилди.

Ўзаро мусобақа натижаларини текшириш якунлари ҳамма район матлубот жамияти ходимларининг йиғилишларида муҳокама қилинди. Сирдарёлик кооператорлар мусобақадошларнинг дўстона маслаҳатларидан мамнун бўлиб, аҳолига юксак маданий савдо хизмати кўрсатишни ташкил этиш соҳасида қилинаётган ишларни ўртоқлашдилар.

ОТАХОН

Куйбишев район «Пишчеторги»га қарашли Абдулла ака Отабоев мудирлик қилаётган 37-озиқ-овқат магазинига қачон кирманг, бу ерда харидорларнинг гавжум бўлиб турганлигининг гувоҳи бўласиз. Бу бежиз эмас. Магазиннинг савдо зали ҳаммавақт озода. Харидорлар талабига жавоб берадиган даражада шинам ва кўркам қилиб қўйилган.

— Харидор магазинга шунчаки томоша қилиш учун кирмайди. Шундай экан, унинг истаган нарсасини магазиндан топиб бериш учун хоҳ сотувчи, хоҳ мудир жон куйдириши, унинг ҳожатини чиқариш чорасини кўриши керак. Ана шунда сиздан харидор мамнун бўлади. Планингиз ҳам тўлиб юзингиз ёруғ бўлади, — дейди 30 йиллик савдо тажрибасини олган Абдулла ака Отабоев.

Абдулла ака Отабоев сўзининг устидан чиқадиган мудирлардан. У магазинга келган ҳар бир харидорга истаган нарсасини топиб бериш учун ҳаракат қилади.

Партия ва ҳукуматимиз Абдулла ака Отабоевнинг кўп йиллик хизматларини муносиб тақдирлади. У «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медали ҳамда совет савдосининг аълочиси значоги билан тақдирланди.

Биз бугун савдо ходимлари байрами кунида эл хизматида хормай-толмай меҳнат қилиб келаётган Абдулла ака Отабоевни яна бир бор чин қалбимиздан табриклаймиз.

З. РИХСИЕВ.

ЭЛ ХИЗМАТИДА

Луначарское кўчасида, Олий партия мактаби яқинида кўп қаватли кўркам бино қад кўтарди. Бинонинг қуйи қаватига катта озиқ-овқат магазини жойлашди. Ойнаванд, кенг ва ёруғ янги магазинга кириб борганимизда иш эндигина бошланган эди. Эрталабки нонушта ҳаракатига тушган харидорлар бирин-кетин магазинга кириб кела бошлашди. Сотувчилар уларни меҳрибонлик, очиқ чеҳра билан саломлашиб қарши олишади. Бу бежиз эмас: яқин-атрофдан магазинга харид қилгани келувчилар сотувчиларга кўз-таниш бўлиб қолишган.

Насиба Эшонхўжаевани харидорлар айниқса яхши танишади. Насиба опанинг чаққон ҳаракатларини кузатиб турарканмиз, халқимизнинг «Ҳурмат қилсанг, ҳурмат топасан» деган доно нақли хотиримизга келди. Ҳа, Насиба опа Эшонхўжаева фақат ҳалол меҳнати билан, элга кўрсатаётган ширин муомаласи билан обрў қозониб келмоқда.

Насиба опа навбатдаги харидорнинг иззатини жойига қўйиб жўнатар экан, ўзидан сал нарида савдо қилаётган сотувчи қиз уни аста имлади.

— Насиба опа, телефонга чақиришяпти.

Насиба опа ўрнига шогирдини қолдириб телефон ёнига борди. Аста қулоқ солди. Телефонда ўзи тарбиялаб етиштирган собиқ шогирди, ҳозирги кунда Куйбишев райпишчеторги 1-магазинда директор бўлиб ишлаётган Суннат Усмонов гапирарди:

— Чин қалбимдан табриклайман. Катта унвон муборак бўлсин!

Насиба опа ҳайрон. Ўз шогирдининг сўзига ишонишни ҳам, ишонмаслигини ҳам билмайди. Суннатжон жуда қизиқчи бола, балки ҳазиллашаётгандир.

Суннатжон хурсандчилиги ичига сиғмай яна давом этади:

— Бугунги газетани олдингизми? — Мана биринчи бетида. Сизга «Республикада хизмат кўрсатган савдо ходими» деган унвон бериш ҳақида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони босилган. Фармонни ўқиб суюниб кетдим. Табриклаб қўяй деб ўзингизга телефон қилаётганим.

Насиба опа турган ерида тик қолди. Ҳаяжондан яноқларига қон югурди. У шу дамда гўё яшариб кетгандай эди. Уйноқи ҳаёллар бир зум фикрини банд этди.

...Катта ҳаёт йўлига аста қадам қўйиб келаётган ёш Насиба ўрта мактабнинг 7-синфини битириб, қайси касбни ўрганиш ҳақида фикр суриб қолди. Дарҳақиқат бундай вақтда ҳар бир ёш ҳам, катта ҳам ўйлаб қолади. Насиба бир йиллик савдо техникумига ўқишга кирди. Уни 1947 йилда муваффақиятли тамомлаб чиқиб, Куйбишев райпишчеторгининг озиқ-овқат магазинига ишга кирди. Шу ерда мустақил ҳаёт бошлади.

Ўтган йигирма йил мобайнида Насиба жуда кўп шогирдлар етиштирди. Уларнинг сони ҳозирги кунда юздан ошади. Улар орасидан магазин директорлари, старший сотувчилар етишиб чиқди. Улар ҳам ўз устозлари каби халққа хушфеъллик билан ҳалол хизмат қилиб келаётирлар. Савдо ходими деган номни юқори тутмоқдалар.

— Бизнинг озиқ-овқат дўконимизга тез-тез практикага келиб туришади. Уларнинг кўплари энди иш-ҳунар ўрганиб келаётган ёшлар, — дейди хизмат кўрсатган сотувчи. — Уларга савдо-сотиқ қоидаларини ўргатиш, харидорлар билан муомала қилишни тушунтириш лозим бўлади. Биз ёшларимиз ўз севган касбларини тўла-тўкис эгаллаб олишлари, униб-ўсишлари учун ҳамма шароитларни яратиб берамиз. Тарбиялаймиз. Лекин савдо соҳасига янглишиб кириб қолгаан ёшлар ҳам учраб туради.

— Мен бир қизни яхши биламан. Бир куни практика ўтиш учун магазинимизга келди. Кўринишидан одобли, муомалали қиз. Лекин савдо ходимига юклатилган катта масъулиятни юзаки тушунганлиги туфайли кўп ишлай олмади. У бир сўм 80 тийинлик шоколадни 3 сўм 20 тийиндан пуллади. Баъзи конфетларни эса нархидан паст баҳоларда сотиб юборди. Хуллас, унинг ишидаги камчиликлар магазинимиз коллективини уялтириб қўйди. Практикант Қ. Норилқулова савдо соҳасидан четлаштирилди.

Шаҳримиз жамоли кундан-кун гулдек очилиб бораяпти. Қад кўтараётган баланд-баланд кўркам бинолар қаторида янги-янги магазинлар ҳам ташкил топмоқда. Мана шу магазинларнинг кўпида ёшлар хизмат қилишади. Уларни халққа, харидорга намунали ва маданий савдо хизмати кўрсатишга ўргатиш Насиба опа каби тажрибали савдо ходимларининг муқаддас бурчи. Насиба опа ҳар уч ойда бир шогирд етиштирмоқда. У ўз шогирдларига, магазинда практика ўтаётган бўлажак ёш савдо ходимларига ўзининг бутун санъатини ўргатмоқда. Харидорларга маданий савдо хизмати кўрсатиш тартибларини, молларни қабул қилиш, сортларга ажратиш, сақлаш ва уларни харидорга кўринарли ерларга тартибли жойлаштиришни ва тўғри муомалада бўлишни тушунтирмоқда. Бу хизмати билан у ёшлар ўртасида савдо маданиятини эгаллаш, маданий савдони ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Насиба опа Эшонхўжаева 14-озиқ-овқат магазини коллективи ўртасидагина эмас, бутун районда донг чиқарди. У республикада хизмат кўрсатган савдо ходими деган юксак номга сазовор бўлган экан, бу унинг узоқ йиллик ҳалол ва самарали меҳнатлари мевасидир.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

СЕРҚУЁШ ЎЗБЕКИСТОН КИТОБЛАРИ

Москвадаги Сокольники паркида халқаро китоб виставкасидаги Ўзбекистон куни чинакам байрам тусини олди. Сон-саноқсиз китоб мухлислари, атоқли совет адабиётчилари, жамоат ва давлат арбоблари 20 июлда Ўзбекистон китоб нашриётчилари билан тантанали учрашдилар. Учрашувда Тожикистон ва Туркманистон матбуот ходимлари ҳам ҳозир бўлдилар. Шу куни виставкада Тожикистон ва Туркманистон кунлари ҳам нишонланди. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги матбуот комитетининг раиси Н. А. Михайлов виставканинг конференц-залида тантанали йиғилишни очиб, Совет Ўрта Осиёси барча республикалари ва биринчи навбатда Ўзбекистон нашриётчилари ва полиграфиячиларининг катта муваффақиятларга эришганликларини уқтириб ўтди. Ўзбекистон чиқарилаётган китоб ҳажми жиҳатидан ҳозирги вақтда мамлакатда Россия Федерацияси ва Украинадан кейин фахрли учинчи ўринни эгаллаб турибди. Ўзбекистонда Совет ҳокимияти йиллари мобайнида китоб нашр қилиш ривожланганлиги тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар совети давлат матбуот комитетининг раиси З. И. Есенбоев гапирди.

Ҳозирги Ўзбекистон территориясида 1913 йилда 56 номдаги китоб 118 минг нусхада нашр этилган бўлса, эндиликда республикадаги тўққизта давлат нашриёти ҳар йили тиражи салкам миллион нусхадан иборат икки мингдан кўпроқ номда китоб чиқарилмоқда.

Республикада Совет ҳокимияти йиллари ичида ҳаммаси бўлиб умумий тиражи 552 миллион нусхадан иборат 55 минг ном билан китоб ва брошюралар нашр қилинмоқда. Бу эса республикада ҳар бир кишига 55 тадан китоб тўғри келади.

— Эндиликда, — деди З. И. Есенбоев, — китоб, журнал ва газета ҳар бир хонадонда, ҳар бир оилада бор. Китоб ва газета ҳар бир ўзбекнинг қалин дўсти бўлиб қолди. Кейинги беш йил мобайнидагина Ўзбекистонда 215 миллион нусхадан кўпроқ китоб сотилди.

Республикада марксизм-ленинизм классикларининг буюк асарлари кўплаб нашр этилмоқда. К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Лениннинг 559 асари етти миллион нусхадан кўпроқ нашр этилди. Рус ва жаҳон адабиёти классикларининг асарлари нашриётларнинг планида ўзига муносиб ўрин эгаллаган. Кейинги ўн йил мобайнидагина ўзбек тилида рус ва жаҳон адабиёти классикларининг қарийб 12 минг китоби нашр этилди.

А. В. Сафронов рус адиблари номидан ўзбек дўстларни самимий қутлади. У таъкидлаб ўтдики, қардош Ўрта Осиё республикалари ва ёзувчилари билан мустаҳкам ва дўстлик алоқалари рус ёзувчилари учун марокдидир.

Совет Иттифоқида ва чет элларда Ўрта Осиё ёзувчиларининг асарлари кенг тарқалган. Кейинги 15 йил мобайнидагина ўзбек китоблари 20 дан кўпроқ чет тилларга таржима қилинган.

Тожик шоири Мирзо Турсун-зода, туркман ёзувчиси Берди Кербобоев ва бошқалар қардош адабиёт нашриётчиларини табрикладилар.

Халқаро китоб виставкасидаги Ўзбекистон бўлими республика нашриётчиларининг кўп қиррали фаолияти тўғрисида кенг маълумот беради. Ўзбек адабиёти классикларини полиграфия жиҳатидан яхши безатилган сўнмас ижодлари билан бир қаторда фан ва техникага доир китоблар, ҳозирги замон ёзувчиларининг асарлари ҳам қўйилган. Улуғ Октябрь 50 йиллиги муносабати билан чиқарилаётган китоблар диққатга сазовардир. Булар орасида ўзбек совет адабиётининг асосчиларидан бири Ғафур Ғуломнинг шеърлар тўплами, «Ўзбекистон ишчилар синфининг тарихи» ҳамда «Улуғ Октябрь ва шарқ мамлакатлари номли тўпламлар ҳам бор. Марксизм-ленинизм классиклари асарлари алоҳида ўринга қўйилган.

Шу куни парк хиёбонларида ўзбек миллий музикаси оҳанглари янграб турди. Виставка томошабинлари ўзбек фильмларини кўрдилар. республиканинг машҳур хонандалари ижросида қўшиқлар тингладилар.

И. ВЕКСЛЕР,
В. КУЛИКОВ
(ТАСС мухбирлари).

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИГА

МЕҲР

Йўлкадан ўрта яшар аёл ўтиб борарди. Кишилар самимий салом беришар, юрак сўзларини изҳор қилиб, унинг бардам-тетиклигини сўрашарди. Бундай ҳурмат ва эҳтиром соҳиби ким бўлди?

Сиз биринчи бор илм даргоҳи — мактабга қадам қўйдингиз! Ота-онангиз ёки ака-опангиз сизни таълим ва тарбия берувчи мураббияга топширади. Ўшанда шодликданми, ҳаяжонданми у кишининг кимлиги ва қандайлигига эътибор бермайсиз?

Аммо, бу мўътабар шахс ота-онангиздан кейинги дастлабки тарбиячингиз, қўлингиздан ушлаб илм чашмаси сари етакловчи устозингиз эканлигини кейинроқ англаб оласиз. Буни бошланғич мактабни битириб, бешинчи синфга ўтганингизда ва ўрта маълумот эгаси бўлиб, мактаб билан хайрлашаётганингизда яна такрор чуқур ҳис қиласиз. Яна бир бор ўша алифбе ошиғини эслаб, азиз устозингиз билан самимий хайрлашасиз!..

У йўлида давом этади. Бундан 35 йил олдин ҳали комсомоллик ғайрати жўш уриб, энди 16 баҳор нашидаси билан нафас олаётганида, мамлакатда ўқитувчи кадрларнинг етишмаслигини англаб, қалб ғунчасида эъзозланиб қолган — тарбиячиликка ўтди.

Ҳали ёшлигиданоқ педагог бўлишни орзу қиларди у. Бироқ ўқиб, олий маълумот олиб, ёшларга тарбия бермоқчи эди. Бунга илож бўлмади. Еттинчини битириб, кечки педагогика мактабида олти ой ўқиди ва Ўрта Чирчиқ районининг Қизил Аскар (ҳозирги Куйбишев номли) колхозида ишлайбошлади. Кундуз куни қишлоқ меҳнаткашлари фарзандларини ўқитар, кечаси эса ўша болаларнинг ота-оналарига сабоқ берарди.

Бу ерда беш йил ишлаб, аҳолининг билимли бўлишига катта ҳисса қўшди. Мана, 1937 йилдан буён райондаги 4-ўрта мактабда муттасил ишлаб келмоқда.

Бошланғич синф ўқитувчиси — мактабга энди қадам қўйган мурғак қалбли боланинг психологиясини чуқур билиши ва унинг идрокига қараб муносабатда бўлиши керак. Боладаги ўқишга бўлган меҳр-муҳаббатни аста-секин ривожлантириш каби нозик масъулият ҳам унинг зиммасига тушади.

Негадир кейинги пайтларда Ножия Рамизовагина эмас, Клара Усмонова ва Солиҳ Йўлдошевлар ҳам дарсларга яхши қатнашмай қўйишди. Фанлардан берилган топшириқларни ўз вақтида бажариб келишмасди.

Бу ҳол ўқитувчини хийла ташвишга солиб қўйди. Агар улар шундай дангаса бўлиб қолаверсалар, синфларда қолиб кетишлари мумкин. Шунча йил икки йилликсиз ишлаб, энди булар синфда қолиб кетишса, бошланғич таълим муаллими шаънига доғ бўлади-ку!

Фоима опа шуларни ўйлаб ўқувчи Н. Рамизова уйи томон йўл олди. Ота-оналари билан гаплашди. яна ҳарна ёрдам деб, иккаласига қўшни бўлган А. Усмонова ва Қ. Аббосов каби ўқувчиларни бириктирди.

Меҳрибон мураббиянинг ҳаракатлари бекорга кетмади. Тез орада улар илғор ўқувчилар сафига қўшилди, давомат ҳам юз процент бўлди...

Биз бошланғич таълим устасининг ўз ўқувчиларига бўлган меҳридан фақат бир лавҳагина келтирдик, холос. У ўз меҳнати фаолияти давомида ўнлаб ана шундай ўқувчиларни аълочилар даражасига кўтариш учун озмунча жон куйдирмади, дейсизми?!

Муҳтарам устоз билан учрашиб, суҳбат қурганимизда, гап айланиб икки йилликсиз ўқишга келиб тақалди.

— Икки йилликсиз ўқитишнинг асоси, — дейди опа, — болалар психологиясини чуқур билган ҳолда иш тутиш ва уларга тўғри муносабатда бўлишдир.

Бола бамисоли ёш ниҳол. Ниҳолни қайси томонга эгсанг эгилаверади. Боланинг эпга келмайдигани, гап уқмайдигани бўлмайди. Фақат гап қунт билан ишлашда қолган.

— Таълим ва тарбияда нималарга кўпроқ эътибор бериш керак?

— Тарбияда бир томонламалик деган гап бўлмайди. Албатта, таълим билан тарбия боланинг биринчи марта партага ўтириши билан омухта қилиб олиб борилгани маъқул. Баъзи педагогларимиз фақат таълимга зўр беришади. Бу нотўғри. Таълим-тарбияни шакл ва мазмун сифатида тушуниш керак. Ўйинқароқ ва шўх ҳамда индамас болаларнинг ўзига хос хусусияти асосида муносабатда бўлса яхши натижа беради.

— Зиёбахш бу устозимиз мени ҳам ўқитган, — дейди мактаб директори ўртоқ Ҳабибулла Шермуҳамедов. — Бу кишининг илғор педагогик фикрлари ҳамиша ишимизнинг илгарилаб кетувида бизга кўмакдош. Устозимиз Октябрнинг шонли 50 йиллигини ўз ўқувчиларини тўла бешинчи синфга узатиш ва янги ўқув йилида яна 35 ўқувчига таълим-тарбия бериш билан кутиб олмоқда.

Директор каби Фоима опанинг кўплаб шогирдлари ўқитувчи бўлишди. Шунингдек, Фоима опа Бурхонованинг билим чашмасидан баҳраманд бўлган ёшларни республикамизнинг турли бурчакларида, ҳатто қардош республикаларда учратиш мумкин. Унинг табаррук илк «Алифбе» сабоғидан минглаб кишилар билимли бўлиб етишди.

Устознинг халқ маорифи соҳасидаги самарали меҳнатларини партия ва ҳукуматимиз юксак тақдирлади. «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди, 1964 йили эса «Халқ маорифи аълочиси» деган номга сазовор бўлди.

К. НОРМАМАТОВ.

Ўртоқ Б. БОЗОРБОЕВА Бекобод районидаги Дзержинский номли колхознинг моҳир сут соғувчиларидан. У ҳамманинг ҳурматига сазовор аёл.

А. Абалян фотоси.

МАЪМУРЧИЛИК — СЕРОБГАРЛИК

Тошкентга келувчи ҳар бир кимсани бу ердаги бозорлар ҳайратда қолдиради. Бозорлардаги сабзавотлар, мевалардан кўзингиз қамашади! Лекин тошкентлик уй бекаларини булар унча ҳайратда қолдирмайди. Уларнинг эътибори картошкада. Ёз ўртасида кузги энг арзон нархлар билан шунча картошка сотиладиган дам бўлганми!

Дарҳақиқат, бу йилги ҳосил яхши. Ҳозир илғор хўжаликлар гектар бошига 12—13 тонна картошка олмоқдалар. Суғориладиган деҳқончилик шароитларида картошка етиштириш осон дейсизми. ариқ олиш, суғориш, чопиқ қилиш.., эҳа, меҳнат кўп. Лекин бу йилги мавсум олдингиларидан кўп жиҳатдан фарқ қилади. Сабзавот экиладиган ерлар биринчи марта шунча катта майдон — 10 минг гектар кенгайтирилди. Куздан бошлабоқ шу ишларга кенг кўламда синчиклаб тайёргарлик бошланди. Барча хўжаликлар уруғлик картошкани ғамлаб қўйдилар, машиналар кўпайтирилди.

Эндиликда бизда сабзавотчиликка катта эътибор берилмоқда. Калинин, Оржоникидзе, Самарқанд районларининг хўжаликлари сабзавот етиштиришга ўтдилар. 59 колхоз ва совхоз ихтисослаштирилди. Ҳозир неча юзлаб бригада ва звенолар сабзавот етиштирмоқдалар.

Эндиликда сабзавотчилар олдига янги талаблар қўйилган. Маҳсулот хилини кўпайтириб, картошка, карам, помидор, сабзи ва бошқа экинлар маҳсулотини топшириш графигини мунтазам бажарган хўжаликларгина план тўлдира оладилар. Бу тадбирнинг натижасида сабзавот ҳосили бир моромда келтириб турилибди. (ЎзТАГ).

Серқуёш республикамизда

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Олтиариқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози деҳқонларининг маданий турмуш даражаси йилдан-йилга яхшиланиб боряпти. Улар учун кўркам турар-жой бинолари, маданий-оқартув муассасалари қурилмоқда. Яқинда бу ерда колхоз дам олиш уйи очилди. Ҳозирги ёз кунлари бу ерда ўнлаб дала меҳнаткашлари роҳатланиб ҳордиқ чиқаришаяпти. Суратда: колхоз дам олиш уйида.

Г. Бойко фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

БАРАКАЛИ МЕҲНАТ

Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозининг деҳқонлари юбилей вахтасида туриб ишлаб мўл ҳосил тўпламоқдалар. Иш звено принципи асосида олиб борилаяпти. Бу эса асосий майдонлардаги ғўзаларни бегона ўтларга бостириб юбормасликка сабаб бўлмоқда. Ҳар бир колхозчи ўзига бириктирилган карталарни тоза тутмоқда. Сифатли чопиқ қилиб, гул ва кўсакларни борган сари кўпайтирмоқда. Ҳозир колхознинг кўпгина майдонларида ғўза 3 марта культивациядан чиқарилди. Икки марта сув берилди. Деҳқонлар ўсишдан орқада қолаётган майдонларга қўшимча ўғит беришмоқда. Шарбат оқизишяпти. Шунинг учун ҳам ўсимликнинг ҳосилга кириши тезлашаяпти. Колхозчилар ой охирига қадар ҳар туп кўчатда 7 — 8 тадан бўлиқ кўсак ҳосил қилиш учун курашмоқдалар.

Мўл ҳосил тўплашда пешқадам участка айниқса ғайрат қилмоқда. Бу ерда иш социалистик мусобақа асосида давом эттирилмоқда. Механизаторлар ғўзани культивация қилиб, экин бағрига иссиқ тупроқ суришмоқда. Шунинг учун ҳам ҳозирнинг ўзида 4—5 тадан бўлиқ кўсак бор.

Ҳайитбой Абдураҳмонов мўл ҳосил етиштиришга муносиб ҳисса қўшаётган звено бошлиқларидан биридир. У баракали меҳнат қилиб, кўчатларни ўз вақтида культивациядан чиқариб турибди. Звено аъзолари зиммага юклатилган мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўплаш учун бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Звенода айниқса ғўзани гунда суғориш намунали йўлга қўйилди. И. Маматқулов, С. Хазраимов каби сувчилар фонар тутиб кечалари ҳам ғўза суғормоқдалар. Кўчатлар чанқатиб қўйилмаетир.

Пахтакорлар июль ойининг ҳар бир кунидан самарали фойдаланиб, мўл ҳосил тўплаймиз, деб айтмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ЖЎЯКДА... АТИР

Атир ҳидини жуда нозик ва турғун ҳуш иси қиладиган хушбўй моддалар аралашмасини фақат моҳир парфюмерлар тайёрлай олар эди. Аммо кичкина ялпиз парфюмерларнинг хушбўй атир яратиш «имтиёзлик ҳуқуқи»га шерик бўлди. Бу ялпиз табиатнинг ўзи ҳеч қачон вужудга келтирмаган нарсани — хушбўй моддалар омухтасини яратиб ялпиз мойи берди.

Кишинев Давлат университети усимликлар биохимияси кафедрасининг доценти А. Г. Николаев шу ғаройиб ўсимликни етиштирди. Шуниси қизиқки, у иси бошқача эфир мойи олишни ўзига мақсад қилиб юрмаган эди. Олим мутлақо бошқа вазифани ҳал қилиб берадиган ялпизнинг ментол мойи ишлаб чиқариш учун зарур бўлган эфир моддалари кўпроқ саноат формаларини яратаётган эди.

А. Г. Николаев кераклисини топмагунча ўсимликни турли комбинацияларда чатиштиравердн. Химиявий таркиби бутунлай ҳар хил бўлган ялпизнинг узоқ турларини чатиштириш натижасида ниҳоят 80—85 процент эфир мойи — чатиштирилган ялпизларга нисбатан икки баравар кўп эфир мойи берувчи дурагай олинди. Лекин ўсимликнинг баъзи бир шаклларининг ҳиди бошқача бўлиб қолди. Анализ қилинганида линалоол ялпиз мойига марваридгул ҳидини берган. Лекин қанча қидиришмасин, бу химиявий модда чатиштирилган ялпизларда ҳам, уларнинг авлодларида ҳал топилмади. Хўш, у қаердан пайдо бўлди?

А. Г. Николаев ялпиз мойи икки хил молекуласининг битта молекула бўлиб қайта тузилиши натижасида линалоол пайдо бўлган деб фараз қилмоқда. Шундай бўлиш — бўлмаслигини келажак тадқиқотлар кўрсатар, аммо бу қизиқ тажриба ҳозирнинг ўзидаёқ муҳим амалий аҳамиятга эга бўлмоқда. У эфир мойларига бой ўсимликларнинг янги шаклларини олишга, уларни исталган бирон ис берадиган қилишга имконият очиб беради.

В. НОСОВ
(ТАСС мухбири).

ОКЕАНДАГИ ОЛИШУВ

Балиқчилар посёлкаси Нюкля яқинида Охота денгизининг тўлқинлари 100 тонналик кит танасини қирғоққа чиқариб ташлади. Океан баҳайбат ҳайвонининг танасидаги оғир яралар унинг касатка балиғи галалари билан қаттиқ олишганлигидан далолат беради. Кит океан қароқчиларидан қочиб, Охота денгизига келиб қолган. Кит бу денгизда камдан-кам бўлади. Яралари оғир бўлиб, кит қирғоқ яқинида ҳалок бўлган. Мутахассисларнинг ҳисобига кўра, бу китнинг гўшти билан маҳаллий ферма паррандаларини ярим йилдан ортиқ боқса бўлади.

Е. ДЕНИСОВ,
(ТАСС мухбири),
Магадан.

ДЕРСУ УЗАЛАНИНГ НОМАЪЛУМ ФОТОСУРАТИ

Узоқ Шарқнинг атоқли тадқиқотчиси В. К. Арсеньевнинг содиқ йўлдоши йўл кўрсатувчи Дерсу Узала илгари номаълум фотосуратдан бизга қараб турибди. Суратда Уссурий ўлкасига саёҳат қатнашчилари, экспедициянинг тайгадаги қишқи лагери, ертўла ва озиқ-овқатлар қўйиладиган чорпоя тасвирланган. Оёқлари ерга кўмилган стол ёнида Дерсу Узала ва Арсеньевнинг сафдоши Бордаков турибди.

Дерсунинг бизга етиб келган фотосуратлари жуда оз. Шунинг учун ҳам Арсеньев биографиясини билувчилардан бири, Москва областидаги Пушкино шаҳрида яшовчи И. К. Фортунатов топган бу фотосурат янада қизиқарлидир. Фотосуратда Дерсу йўл кийимида, ов милтиғини осиб олган.

И. К. Фортунатов топган бу қизиқ суратини СССР география жамиятининг Приморье ўлкаси филиалига топширди. Бу ерда В. К. Арсеньевнинг фотосуратлари бор. Яқин келажакда бу фотосуратнинг сири очилади. Тадқиқотчилар суратнинг қаерда ва қандай ҳолатда олинганлигини билиб оладилар.

М. РИБАКОВ.
(ТАСС мухбири).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ САФИ ЎСИБ БОРМОҚДА

ПАРИЖ, 21 июль. (ТАСС). Шу йил дастлабки 6 ойнинг ўзидагина Франция Коммунистик партиясига 37 минг киши аъзо бўлиб кирди. Бу — бутун 1966 йилдагидан 4 минг киши ортиқдир. Ўтган йили 740 янги бошланғич партия ташкилоти тузилган бўлса, 1967 йилнинг биринчи ярмида 867 шундай ташкилот тузилди. Франция Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси ва секретари Жорж Марше «Юманите» газетасининг бугунги сонида босилиб чиққан ўз мақоласида шу маълумотлар келтирилган.

Ж. Марше Франция Компартиясининг бу йил ўтказадиган энг катта тадбирлари қаторига «ЮМАНИТЕ» газетасининг 9—10 сентябрда бўладиган байрамини ва «инсоният тарихида янги давр, коммунизм ва халқларни озод қилиш даврини очиб берган», Улуғ Октябрь социалистик революцияси 50 йиллигининг байрамини киритган. Шу шонли сана муносабати билан, дейилади мақолада, биз совет халқининг барча соҳаларда эришган муваффақиятлари тўғрисида, социалистик системанинг капиталистик системадан устунлигини исбот қилувчи ютуқлар тўғрисида ҳикоя қиламиз, ишчилар синфи ва Франция халқини социализмга олиб бориш учун Франция Компартияси қандай йўл белгилаганлигини кўрсатиб берамиз.

КОЛОМБОДА СОВЕТ ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ ОЧИЛДИ

КОЛОМБО, 21 июль. (ТАСС). Коломбодаги Совет — Цейлон дўстлиги иттифоқи биносида информация ва радиоэшиттириш министрлигининг доимий секретари А. Де Алвис ёққан чироқнинг анъанавий алангаси совет фильмлари ҳафталиги бошланганлиги ва совет кино плакати виставкаси очилганлигидан дарак берди.

Совет фильмлари ҳафталиги, — деди А. Де Алвис, Совет Иттифоқи халқлари ҳаётининг турли томонларини цейлонликлар чуқурроқ тушуниб олишларига ёрдам беради.

СССР нинг Цейлондаги элчиси Л. А. Коробин жавоб нутқи сўзлади.

«БЕРЕЗКА» АНСАМБЛИ ЭКВАДОРДА

ГУАЯКИЛЬ, 21 июль. (ТАСС). «Березка» хореография ансамбли гастроль бериш учун Эквадорга келди. Ансамбль Гуаякиль ва Китода тўрт концерт беради.

Совет артистлари Жанубий Америкадаги бир неча мамлакатда концерт бердилар. Бу ерда уларнинг гастроллари зўр муваффақият билан ўтди.

ХОМСЕ шаҳрида жойлашган нефть тозалаш заводи Суриянинг энг йирик саноат корхоналаридан биридир. У ишлаб чиқараётган нефть маҳсулотлари мамлакатнинг бутун эҳтиёжини тўла қоплайди. Корхонада Совет Иттифоқида, Чехословакия, Болгарияда билим олган суриялик инженерлар ишлашади. Бу ерда биронта ҳам чет эл мутахассиси йўқ. Суратда: бир группа суриялик инженер ва мастерлар завод майдонида.

(ТАСС фотохроникаси).

ЯНГИ ЖИНОЯТ

ХАНОЙ, 21 июль. (ТАСС). Америка авиацияси Шимолий Вьетнам аҳолисига қарши яна бир жиноят қилди. Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, 13 июлда Америка самолётлари Футхо вилоятига ҳужум қилиб Нгоктхап, Хатхать ва Суанхиу қишлоқларига 50 дан ортиқ бомба ташлаганлар.

Ҳужум натижасида тинч аҳолидан кўп киши ўлдирилган ва ярадор қилинган, кўпдан-кўп уй-жойлар вайрон этилган. Америкалик қароқчилар 10-марта золдирли бомбалар ташлаган Хатхать қишлоғида кўплан-кўп чоллар хотин-қизлар ва болалар шикаст топган.

ИРҚИЙ ТЕНГСИЗЛИККА ҚАРШИ

НЬЮ-ЙОРК, 21 июль. (ТАСС). Кеча Ньюарк шаҳрида (Нью-Жерси штати) АҚШда негрлар ҳаракати раҳбарларининг конференцияси очилди.

АЗИЗ ОНА ЕР

Муҳаммад Хадр ар-РЕЙСУНИ
(араб ёзувчиси).

Бугун Миср революциясининг 15 йиллиги куни. Бу миллий байрамни Миср халқи ўз ватанини мардона туриб ҳимоя қилиш билан нишонламоқда. «Азиз она-ер» ҳикояси мисрликларнинг озодлик ва мустақиллик учун кураши тўғрисида ҳикоя қилади.

Баланд Атлас тоғининг ён бағрида мўъжазгина бир қишлоқча жойлашган. Унинг уч томонини ингичка суғориш канали кесиб ўтган бўлиб, улар мевали дарахтлар билан ўралган. Тўртинчи томонида эса кўримсиз уйлар фонида яққол кўзга ташланиб турган баланд болохонали уй ёнғоқзорга туташган эди. Дарахтзордан унча узоқ бўлмаган ерда она ўзининг яккаю ягона ўғли Ибн Исо билан пастаккина уйда истиқомат қиларди.

Ибн Исо келишган, бақуввaт йигит. У ёш бўлишига қарамай, шайхга бўйсунмасди. Йигит эрталабдан кечгача ўз боғида ишлайди: кўчат экади, кул ташийди, қора терга тушиб ер чопади.

Бир куни Ибн Исо кўчатларнинг тагини чопаётган эди, баногоҳ узоқда бир қизнинг қўшиқ айтаётган овози қулоғига чалинди. «Қандай оромбахш ашула айтяпти-я! Ким экан у соҳибжамол! Мунгли қўшиғи киши қалбини тилка-пора қилади-я?» — деб ўйлади йигит қаддини ростларкан. Ёғочлари зич қилиб қоқилган девор, атрофни қуршаб олган боғ, ашула айтаётган нозанинни кўришга халақит беради. Ибн Исо девор устига чиқди. Бошида қизил кўзача кўтарган қиз ёлғизоёқ йўлдан чашма томон келарди. Қиз нотаниш кишига кўзи тушгач, ҳижолатдан юзи лоладек қизарди.

«Қандай соҳибжамол-а! Бориб танишсаммикин?» деган хаёл Ибн Исонинг бошида ярқ этди-ю, лекин у бошини қатъий чайқаб: — Йўқ, яхшиси, боққа бориб ишла, ҳамма умидинг ердан. Уни сев, ардоқла! Қадрига ет! Унга қанча меҳнатинг сингган, о, азиз Она ер!» — деди ўзига ўзи.

Ибн Исонинг белкураги занглаган кетмонга тегиб кетди, унинг кўз олдидан болалик чоғлари бирма-бир ўта бошлади.

Жажжигина бола отаси томон чопқиллаб бориб уни қучоқлайди-да, отасининг қўлидан ушлаганча боққа кириб кетади. Улар биргаликда дарахтларни парвариш қиладилар. Ота ўғлига ерни, меҳнатни ҳар доим, ҳар нафас севиш ва ардоқлашни ўргатади.

Бир куни отаси уйдан чиқиб кетди-да, шу бўйи қайтиб келмади. У қаерга кетди? Унга нима бўлди. Ё ҳалок бўлдими, а? Она ўғлининг бу саволларига жавоб бермай нуқул кўз ёши тўкарди.

«Қиз жудаям дилрабо кўлаяпти-я!» Ибн Исо белкурагини бир четга улоқтириб юборди-да, чашма томон йўл олди. «Жонгинам қаердан келдинг? Кўзачангга сув тўлдириб ололмаяпсанми?»

— Келинг, ёрдамлашай, — ўзи ҳам сезмаган ҳолда деди Ибн Исо.

Қиз чўчиб ёнига қараган эди, кўзи йигитнинг кўзига тушди-да, дадиллик билан кўзачани сувга ботирди.

Мана, отасининг ўлганига ҳам қанча йиллар ўтиб кетди. Тинч, ташландиқ қишлоққа Работдан Муҳаммад бин Юсуфни ҳокимиятдан четлаштирилганлиги ҳақидаги хабар яшин тезлигида етиб келди. Ибн Исо бир куни отасининг дўстиникига отаси тўғрисида бўлган воқеаларни билгани борди, ана шунда онаси шунча вақтдан бери беркитиб келаётган воқеалар очиқ-ойдин намоён бўлди. Йигит уйига дили хуфтон бўлиб қайтди.

— Сенга нима бўлди? — хавотирланиб сўради она ўғлидан.

— Отамнинг ҳалок бўлганини нега мендан яширдинг? —

— Илтимос қиламан ўғлим, бу ҳақда оғиз очма.

— Оғиз очмай иложим йўқ. Ватанини сотмай, колонизаторларга хизмат қилишдан бош тортгани учун уни ваҳшийларча ўлдирган эканлар-да. Нега энди шунча вақтдан бери мендан ҳақиқатни беркитиб келаяпсан?

— Сенинг кетиб қолишингдан қўрқардим!

— Ахир султоннинг ҳаёти ҳам қил устида турибди, уни ҳам ўлдиришлари мумкин! Колонизаторларга бизнинг еримизни бермаса, улар уни ҳам тирик қўйишмайди-ку!

— Ўғлим, кўзимнинг оқу қораси сенсан, бор умидим сендан! Наҳотки, мени доғу ҳасратингда куйдириб ташлаб кетсанг!

Ибн Исо миқ этмасди. Ҳозир унинг хаёли аллақаерларда кезарди.

Йигит эртаси куни зилол сувли ариқ ёнидаги чашма бўйига келди. Чошгоҳ пайтида қизил кўзачали қиз ёлғизоёқ йўлдан келарди.

Бир неча соатдан кейин Ибн Исо туғилиб ўсган уйини ташлаб кетди.

Кўз ёшлари шашқатор мушфиқ она:

— Ўғилгинам, зорланиб айтаман, кетма, қол! Оҳ, пешонам мунча шўр бўлмаса! Худо ўз паноҳида сақласин! — деб ўғлининг кетидан бўзлаб қолди.

— Хайр онажон, кетишим керак! Бошқа иложим йўқ! Дўстларим душманга қарши жон олиб жон бериб курашаяптилар. Улар она еримиз, тушунаяпсанми, азиз она еримиз учун жонларини фидо қилаяптилар.

Марҳамат ЖЎРАЕВА
таржимаси.

АДАБИЁТ ва САНЪАТ саҳифаси

ГУЛ ВА ҚИЗ

ҚИЗ: — Шунча хушрўйлик-ни олдинг қаердан?

ГУЛ: — Сендан.

ҚИЗ: — Шунча хушбўйлик-ни олдинг қаердан?

ГУЛ: — Сендан.

ҚИЗ: — Мендан?!...

ГУЛ: — Чиндан!

ФАРИДА.

ШАЛОЛА БЎЛСИН

Эй, қалбимнинг оташи,
гўзал,
Сенга томон учди хаёлим.
Қаердасан, сўзлари асал,
Гул шохида қолди рўмолим.
Шалолага чайиб юзимни,
Узоқ унга термулиб қолдим.
Эслаб бир жуфт юлдуз
кўзингни,
Яна узоқ ҳаёлга толдим.
Майли, юрак шалола бўлсин,
Мавжлансин мангу умрга.
Вафо фасли нашъага тўлсин.
Ишқ гуллари терилсин бирга.

Арофат НОСИРОВА.

Акмал ПУЛАТ

ҲАЙ-ҲАЙ ЁРЛАРИМ

(ЗАРБДОР ХОТИН — ДАНГАСА ЭР ЛАПАРИ)

ЭР—Ишқинг билан сояда ялпайиб ётсам,
Меҳнат кунингни ўйлаб завқларга ботсам.
Сен далада, мен уйда ҳай-ҳай ёрларим.
Жонгинамга ором деб хурраклар отсам.
ХОТИН—Уятмасми бу қилиқ, шу қизғин
чоғда,
Дангасалар ҳамиша армонда, доғда.
Кўзни очинг сиз тезроқ ҳай-ҳай ёрларим,
Ётаверманг сояпарвар бўлиб боғда
ЭР—Койитмагин севикли жоним хотинжон,
Майли десанг бўлайин бўйнингга маржон.
Ишингга ҳеч йўлатма ҳай-ҳай ёрларим,
Яхшилигинг кўнглимдан чиқмас ҳеч қачон.
ХОТИН—Меҳнат севмаган эркак, эркакмас
зинҳор.
Сизни кутар кенг дала, олтин пахтазор.
Ҳозир ҳар дам ғанимат ҳай-ҳай ёрларим,
Шони-шараф меҳнатдан топинг ифтихор.
ЭР—Юрдим хотин сўзингга эрдек
ишлайман.
Жасоратли, наърабор шердек ишлайман.
Қўлингни бер вафодор ҳай-ҳай ёрларим
Тог кўтарган дев, қоплон, филдек
ишлайман.
ИККОВИ—Пахтазорда денгиздек қайнаб,
тошамиз,
Ҳар нафасда зафар деб марра ошамиз.
Қани ҳамма ҳужумга ҳай-ҳай ёрларим.
Октябрга совға деб ишда шошамиз.

ЛИРИК САТРЛАР

ҚУШИҚ АЙТГИМ КЕЛАДИ

Беринг дўстлар менга
навбатни,
Қўшиқ айтгим келади, қўшиқ,
Дўстликни ҳам, ҳам
муҳаббатни,
Куйлай дейман қўшиққа
қўшиб.
Созим чертиб, боғлар ҳақида,
Сирли-сирли куйлагум келур.
Салобатли тоғлар ҳақида,
Жўшиб-тошиб сўйлагум
келур.
Ўзимдан сўнг қолган ҳаётни,
Қўшиқларим этдирсин давом.
Беринг дўстлар менга
навбатни,
Юрагимдан қуюлар илҳом.
Қўшиқ айтгим келади.
Қўшиқ.

ХАЁЛ

Сен юр дединг юрдим
сўрамай,
Сўқмоқларни кездим неча
бор.
Ҳеч толмадим мен қанча
юрмай,
Доим сен-ла бўлдим бахтиёр.
Бугун этдинг табассум яна
Жўнар бўлдим сен билан
хушҳол.
Гўзалликка сен бир хазина,
Сен барибир хаёлсан хаёл.

САККИЗ ҚАТОР ШЕЪР

Саккиз қатор шеър
шоирнинг,
Юрагидан қайнаган чашма,
Саккиз қатор шеър шоирни,
Одамларга қилгуси ошна.
Саккиз қатор шеър шоирнинг,
Бедор кечган тунин ҳосили.
Саккиз қатор шеър шоирнинг
Юракларга йўл олган дили.

Темур УБАЙДУЛЛАЕВ.

Ёш ёзувчи Тўлқин Расулев ва Ортиқ Қобилжоновлар Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига бағишлаб «Олмазор лоласи» деган қисса ёздилар. Қиссада 1927 йилларда комсомол ва партия ишларида актив иштирок этган, душманлар қўлида фожиали ҳалок бўлган оташин комсомол Фотима Сиддиқова ҳақида ҳикоя қилинади.

Сиз қуйида қиссанинг «Она уйида сўнгги кеча» қисмини ўқийсиз.

ОНА УЙИДА СЎНГГИ КЕЧА

Катта ҳовлида ёлғиз она-ю, ёлғиз қиз қолди. Дардлашишди. Ҳикоят хола қизининг бўйи етиб қолганини, кўп жойлардан совчилар келаётганини, хуллас куёв кўриш орзуси билан ўртанаётган қалбидаги ҳамма гапни Фотимага тўкиб солди:

— Ишонган, суянган ёлғиз қизимсан, — деди у ички бир куйиниш ва ширин умидда. — Энди катта бўлиб қолдинг, ақл-ҳушингни йиғиб олдинг. Иш жойинг ҳам обрўли, катта даргоҳ. Турмуш қурсанг, яйрасанг, яшнасанг ярашади. Мен ҳам кўзим очиқлигида куёвлик бўлсам, набира кўрсам дейман, ўзингдан тинчиганингни кўрсам дейман болам...

Фотима онасига зимдан оҳиста нигоҳ ташлаб, унинг кўзлари ёшдан ялтираб турганини кўрди ва ачиниш билан унга тасалли берди:

— Куйинманг ойи, куйинманг... Бир марта айтувдим-ку, ҳамма нарса ўз вақти-соати билан бўлади деб. Ахир, эртами-индин орзуингизга ҳам етасиз, кейин бу куйинишларингизга ўзингиз ачинасиз. Шунинг учун ҳеч куйинманг. ҳаммаси бўлади, ойижон...

— Шунақа дейсан-у, болам, иссиқ жонга ишониб бўладими? — дока рўмолининг қийиғига кўзини артди Ҳикоят хола. — Бугун ўйнаб-кулиб юрган одам — эртага йўқ. Бир нарса бўлиб ўлиб қолсам, армон билан кетаман. Яқиндан бери нуқул раҳматлик отанг тушимга кириб, сени сўрайди, жуда соғиндим, дейди, қорним очди деб, нон сўрайди... Тўйингни ўтказсак, унинг ҳам руҳи шод бўлармиди, дейман қизим. Буни ўйлаб кўр, жон қизим.

Фотима хонтахта устига ёзилган дастурхон попукларини бураб-бураб ўтирар, бутун ҳаёли онасининг маъюс овози-ю, марҳум отасининг гўё чинқириб учаётгандек руҳида эди. Бирдан унинг кўз ўнгига отаси Мардоннинг ўлими жонланиб келди. Ўшанда Фотима саккиз ёшда эди. Ҳали ҳам эс-эс билади: одамлар унинг отасини боши қонга беланган ҳолда уйга олиб келишган эди. Доим отасини «Дадажонгинам, айнанай дадажоним» деб юрадиган Фотима унинг қонга беланган юз-кўзларини кўрганда, даҳшатдан қичқириб юборганди. бу фожиа ўшандаёқ унинг дил-дилига сингиб кетганди... Фотима дадасининг жасадини қучоқлаб оҳ-нола қилиб йиғлаган эди, мурғак қалби ўт-олов ичида гупиллаб ёнган эди. Шаҳарнинг ҳар томонидан келган тумонат одам дадасининг тобутини кўтариб кетишаётганда Фотима эшик олдида, қийчув солаётган хотинлар орасида палапон қушчадек чирқиллаб қолган эди. Мана, инқилоб учун, одамларнинг бахт-саодати учун курашган дадасининг вафотига ўн йил тўлибди. Наҳотки, унинг руҳи чирқираб юрган бўлса? Фотиманинг тўйи ўтса, ўзидан тинчиса, дадасининг руҳи шод бўлармикан?

Фотима шу мулоҳаза билан ойисига қаради:

— Майли ойи, — деди у розилик бераётгандек, — мен Кўктеракдаги ишларимни битказиб келай, кейин ҳаммасини гаплашамиз. Сиз куйинмай ўтиринг, мендан хавотир ҳам олманг... Насиб қилса, яхши бориб келаман.

— Омон бўл болам, — деди Ҳикоят хола чойга фотиҳа ўқиб, — ишқилиб эҳтиёт бўл, қиз боласан. Яхши бориб кел, қайда бўлсанг, омон бўл.

Ҳикоят хола уй томон кетди. Фотима мева-чеваларни йиғиштириб, дастурхонни ҳовли четига олиб бориб қоқди, яна супага чойнак-пиёлаларни саранжомлаб қўйди-да, ётгани уйга кирди.

Она ва бола ҳар куни олди қашқарча айвонда ётишарди. Ойиси бугун ўринни нимагадир шинам ясатиғлиқ катта уйга солган эди. Фотима таажжубланди:

— Ойи, айвонда ётаверсак бўлмасмиди, бекор уйга солибсиз-да.

— Майли, жон қизим, — мулойим жилмайди Ҳикоят хола, — бугун сен билан шу уйда ётишга кўнглим кетди. Катта уйда она-бола бир яйраб ётайлик...

Фотима онасига тўлган ойдек ярқиллаб қараб турарди:

О, она кўнгли! Тиниқ сувга ботириб олинган кўзгудек тоза она кўнгли! Ниманидир дилинг сезиб, қизингни бугун уйингга азиз меҳмонлигини билиб, айвонга ётқизишни эп кўрмадингми?! Катта уйга жой солаётганингда, қанчалар қувонди-ю, қанчалар ғалати бўлди кўнглинг. Буни ўзинг ҳам сезмадинг, Фотима ҳам сезмади.

— Ечинақол қизим, анча чарчадинг, эртага йўлга чиқасан, вахлироқ ёт.

Дераза токчасига ўтириб аллақандай қоғозни ўқиётган Фотима дарров ўрнидан турди-да, атлас кўрпанинг у ёқ-бу ёғини тўғрилаб, ечинишга тутинди. Кўксиларини лўппи қилиб кўтариб турган қизил нимчасининг тугмаларини бўшатган эди, атлас кўйлаги ёзилиб, бириккн мавжланиб қўйди. Кейин кўкрагини бир оз олдинга ташлаб, нимчани ечди, ёйдек ичкарига кирган белларини силади, сўнг нимча, атлас кўйлагини сигир шох қозиққа илиб, кўрпа қўйнига кирди. Уйдаги ҳамма нарса у ётган ўринга жон бағишлаб, ўзлари беҳол сеҳрланиб қолдилар. Ана шу сеҳрланиш Фотиманинг ҳаёлини узоқларга олиб қочди. Турли-туман чалкаш фикрлар уни ўринда дам у ёнига, дам бу ёнига тўлғантирар, сочларини оқ болишга худди хаёлларидек чулғаб, ёйиб ташлар эди. Фотима чап томонга ёнбошлаб ётиб, бугун бўлган воқеаларни: Пўлат Исматов ҳузурига борганини, Ҳури ва Рихсиялар билан кўчада, кейин уйда суҳбатлашганини, улар билан хайрлашгач, онажони билан дардлашганини эслади. Шунда яна марҳум дадаси ёдига тушиб, чалқанча ётиб олди. Уй шифтида дадасининг қиёфаси жонлангандек туюлди назарида.

Фотима ҳаёлини бўлиш учун, кўзини юмди. Лекин дадаси у билан хайрлашаётгандек аста ғойиб бўла бошлади. Фотима уни сўнгги марта кўриб қолиш умидида кўзини очган эди, дадасини бошлари қон, ўлик ҳолатда кўрди, дарров ойиси томонга ағдарилди:

— Ойи, ҳў ойи, — деди у қўрқувда.

— Ҳа, ҳа, Фотима, нима бўлди? — чўчиб ўрнидан турди Ҳикоят хола.

— Ухладингизми? — чўнқайиб ўтириб олди Фотима.

— Йўқ... Ўзим ҳаёл суриб ётувдим... Нима эди, нима бўлди.

— Шағамни ёқиб қўйинг, — деди Фотима деразадан ой нури тушиб турган бўлса ҳам, — одамга уй қоронғи, ғалати кўриняпти.

— Хўп, бўлади, қизим, — ўрнидан туриб шағам ёқди Ҳикоят хола, — Мен ёруғда ухлолмайсанми, деб, лампани ўчириб қўйгандим.

Фотима шағам ёруғида киприкларини пирпиратиб, ойисидан:

— Нимани ҳаёл сураётгандингиз ойи? — ёнбошлаб ётганча сўради Фотима.

— Даданг раҳматликни, — деди ойиси, — ҳалол одамлигини ўйлаб ётувдим. Бечора бойларга ишлагиси келмай, темир йўлга ишга кирувди... Ўша ерда ўрислардан кўп нарса ўрганди-да. Доно гапларни гапирарди... Нуқул бойларни йўқ қилиш керак, ҳамма тенг бўлиши керак. Хотин-қизлар эркаклар билан бир қаторда туриши керак дерди. У айтган замон ҳам келди. Аммо ўзи йўқ... Шундай бахтиёр ҳаётни кўрмай кетди, армон билан кетди раҳматлик.

Ҳикоят хола қизининг алланарсадан чўчиган, ё алаҳсираган гумон қилиб, ўйлаб ётган нарсаларини айтиб берди. Кейин қизининг эртага сафарга кетишини, у ерда дили анча ёзилиб келишини кўнглидан ўтказди:

— Фотима, Кўктеракка поездда кетамиз дединг-а?

— Ҳа, поездда кетамиз, — зўрға жавоб берди Фотима.

— Ҳамма ёқни кўриб, одамлар билан гаплашиб, ишларингни бажариб келасан, кўнглинг ҳам анча ёзилади, қизим, — Ҳикоят хола шундай деб Фотимага қараган эди, унинг кўзлари юмиқ эканини кўрди: «Ҳа, ухлабди, — ҳаёлидан ўтказди она, — дам олсин».

— Ойи, — деди Фотима яна, — гапираверинг... эшит... эшита... япман.

— Ухла-қизим... Ҳозир тонг отади. Фотима кўзини юмди. Ипакдек юмшоқ ухлаб кетди. Қизига қараб ётган Ҳикоят хола, тўй қилиш. куёв кўриш, набирали бўлиш орзусида чеки йўқ ҳаёл суриб кетди. Бир пайт қараса тонг ёришиб келяпти. Ўрнидан туриб, тайёрлаб қўйган тарашаси билан самоварга ўт ташлади. қизига нонуштага дастурхон тайёрлади.

Ҳикоят хола Фотимани уйғотганда, қуёшнинг дастлабки оқ-сариқ нурлари тарала бошлаган эди. Фотима ирғиб ўрнидан турди-да:

— Вой, ойижон, кечикибман,— деди сочларини тузатаётиб. У шундай тез кийинди-ки, ойиси ҳам ҳайратда қолди. Худди ёв қувлаётгандек чўнқайиб ўтириб бир тишлам нон еб, бир пиёла чой ичди, керакли нарсаларини олиб, ойисини қучоқлади:

— Хайр ойи, ҳавотир олмай ўтиринг!

Ҳикоят хола ҳам уни бағрига босди.

— Яхши бориб кел, қизим, — деди Фотиманинг пешонасидан ўпиб, — ишқилиб бахтимга сен соғ бўл... Эҳтиёт бўл, Фотима.

Ҳикоят хола ҳам уни кузатиб кўча бошига чиқди. Фотима муюлишга бориб, ойисига бир қаради-да, қўлини қуш қанотидек ёзиб «Хайр, ойижон!» деди ва кўздан ғойиб бўлди. Ҳикоят холанинг юрагидан бир нима узилиб тушгандек бутун вужуди увишиб кетди.

Тўлқин РАСУЛЕВ,
Ортиқ ҚОБИЛЖОНОВ.

ДАЙДИ ШАМОЛ

Дайди шамол, ўйноқи
шамол,
Ўртоқ бўл деб қўймадинг
сира.
Тортқиладинг, қўймай
хонамдан,
Йўлга тушдим сен билан
бирга.
Олиб кетдинг мени узоққа,
Сўзлай кетдинг
кўрганларингдан.
Саёҳатлар қилиб ҳар ёққа,
Эшитгану сўрганларингдан.
Қанотингда учар эканман,
Гоҳ шодланиб, хўрсиндим
гоҳо,
Сен парвосиз, қаҳ-қаҳ
ургандек,
Ўз йўлингни эттирдинг
давом.
Дайди шамол, сен
дайдисанда,
Кўзларимла боққин ҳаётга.
Ҳаёт ишқи ёниқ қалбларда
Интилиш бор бахт-саодатга

Дилором ТОЖИЕВА.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

СССР ХАЛҚЛАРИ IV СПАРТАКИАДАСИДА

МЕДАЛЬ МУБОРАК!

Ўзбекистон велосипедчилари Иттифоқ миқёсида эмас, балки жаҳон биринчиликларида ҳам юксак натижаларга эришиб, республикамиз спорт шарафини муносиб ҳимоя қилишаяпти. Ака-ука Колюшевлар, А. Черноглазов, Ю. Поминов ва бошқалар терма командамиз сафида бир неча марта жаҳон биринчилиги мусобақаларида қатнашишди.

Қрим йўллари бўйлаб IV спартакиада программаси асосида ўтказилган кўпкунлик пойга ниҳоясига етди. В. Семенов, А. Дулин, Ю. Поминов, В. Балалуев ва бошқа спортчилардан ташкил топган терма командамиз РСФСР вакилларидан кейинги, фахрли иккинчи ўринни эгаллашди ва кумуш медаль билан тақдирланишди.

СССР Халқлари II спартакиадасида умумий ўн учинчи, III спартакиадада тўққизинчи ўринни эгаллаган велосипедчиларимиз бу сафар иккинчи ўринга чиқишди.

Баракалла велосипедчилар! Медаль муборак!

Ленинград шаҳрида спорт гимнастикаси бўйича қизлар ўртасида ўтказилган мусобақалар тугади. Мастерликка кандидатлар программаси асосида ўтказилган мусобақада тошкентлик Эльвира Саади ғолиб келди ва олтин медаль билан тақдирланди.

Волейболчи аёлларимиз ўтган куни Қирғизистон терма командасини 3:1 ҳисобида енгди. Иккинчи финал группада беллашаётган баскетболчиларимиз ҳам шу куни ғалаба қозонишди. Улар Белоруссия вакилларини 61:59 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Эркаклар командамиз эса аёлларга қараганда белорус рақибларини 19 очко фарқ билан енгишди. Ҳисоб 79—60.

Спартакиада мусобақалари тобора кескинлашаяпти.

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Калинин номли колхозда дала меҳнаткашларига ҳалол меҳнатдан кейин маданий дам олиб ҳордиқ чиқариш учун яхши шароитлар яратиб берилган. Суратда: пахтакорларнинг дала шийпонларидан бирида.

А. Абалян фотоси.

СУВЧИ

Фарахбахш, сокин тун. Қўлида фонарь,
Мурғак ғўзаларни оралар аста.
Кумуш ой сув узра чўғланар, ёнар,
Ҳар тупга чол меҳри гўё пайваста.
Дуркун, авж олганин кўраркан ота,
Кўнгли кўтарилур, кўкси бўлур тоғ.
Бирор йиқилган туп учратса ҳатто,
Зумда тикламоққа эгилар шу чоқ.
Уйқу тўр ташламоқ бўлар,
Шунда ҳам
Пайкал айланишни қўймайди ота.
Зилол сув жўякда жилдирар илдам,
Боқиб даласига, тўймайди ота.
Фарахбахш, сокин тун.
Қўлида фонарь,
Ота ғўзаларни оралар аста...

Музаффар ТУРОБОВ.

ЯНГИ РУБОИЙЛАР

1

Ишқим ўсмасидан қошинг қора бўлибди чунонам,
Тушиб ёноғингга акси—оро бўлибди чунонам.
Чақмоқ аввало нур бериб, кейин тиғ тортади кўкка,
Ишқим ўсмасидан дилинг хино бўлибди чунонам.

2

Завқинг оширар ҳар кун жон суҳбатдош бўлиб қўшни,
Югуриб-елар доим тўйингда бош бўлиб қўшни.
Ардоқлаймиз қуёшни саҳий бўлганлиги учун,
Яшар доим қошингда қон-қариндош бўлиб қўшни.

3

Сутдек ойдин, осмон юлдузларга тўлиқ кўринади,
Эртанги кун, бугундан албатта қутлуғ кўринади.
Ой нури—тун, кун—умр, жон сайқали, инсон-инсон кўрки.
Дўстларим кўп, биридан-бириси улуғ кўринади.

4

Маъшуқ лабидан бўса олса қуёш, олам қонади,
Меҳр, дилидаги оташдан сўнмас оташ ёнади.
Чинданам агар билсак шу борлиқнинг ишқдир маъноси,
Маъшуқ меҳридан оламда ҳар куни бир гул унади.

5

Оламаро катта меҳр бор, бу—инсонлар кўзидир,
Ҳар бир қалбнинг ишончи бор, бу—инсонлар сўзидир.
Авваладан, ҳозир ва ҳарчоқ инсон—борлиқ кўзгуси,
Она ерда гўзаллик бор, бу—инсонлар изидир.

6

Яхшилар меҳридан ғурурга тўлур олам бекиёс,
Лаҳза сайин яшнаб сурурга тўлур олам бекиёс.
Ҳадсиз денгиз суви наф олиб турар тинмай қирғоқдан,
Яхшилар қалбидан кўр, нурга тўлур олам бекиёс.

Тошмамат РЎЗИБОЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Рус тилида: 10.55 — Эшиттиришлар программаси, 11.00 — Фунтик ва бодринглар (болалар учун мультфильм), 11.20 — Йўлбарс (бадиий фильм), 12.40 — Телефильм.

Ўзбек тилида: 13.00 — Болалар-гуллолалар (кичкинтойлар учун), 13.25 — Аълочи (болалар учун), 14.25 — Еттидан ўн иккигача (бадиий фильм). 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Теленгиликлар, 17.15 — Реклама ва эълонлар (рус тилида), 17.25 — Авлодлар эстафетаси («Ёшлик» студияси), 17.55 — Ўзбек киносининг илк қадами (ярим аср йилномаси).

Рус тилида: 18.55 — Теленгиликлар, 19.10 — Ғилдиракни ким ўйлаб топган? (бадиий фильм), 20.35 — Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.40 — Савдо индустрияси (савдо ходимлари кунига бағишланган эшиттириш ва концерт).

22.00 — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

Ўзбек тилида: 9.55 — Эшиттиришлар программаси, 10.00 — Математика. Геометрик ўринларни топишга доир масалалар, 11.05 — Физика. Ёруғликнинг тўлқин табиати, 12.05 — Математика. Ясашга доир масалалар.

13.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

18.00 дан — Фрунзе телестудиясининг эшиттиришлари.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/VII да Гавҳари шамчироғ, 24/VII да Тошболта ошиқ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Гайдуклар — «МОСКВА», «ЧАЙКА», «ДРУЖБА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Фантомас (кенг экранли, рангли, саргузашт бадиий фильм—«САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Геракл жасорати — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).

Энди ҳукмингни чиқар... — «РАКЕТА».

Сашахон-Саша — ТЕЛЬМАН номли.

Геракл жасорати — «ВАТАН».

Хаёлимдаги қиз — «ФЕСТИВАЛЬ».

Узоқдаги ёр — «ХИВА».

Кичик қочоқ — НАВОИЙ номли.

САНЪАТ САРОЙИ ЭКРАНИДА

янги кенг экранли, рангли, Франция—Италия саргузашт бадиий фильми

«Фантомас»

Бош ролда — Жан Марэ.

Сеанслар эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Справкалар учун телефонлар: 4-21-74, 4-35-30, 4-20-34.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01072. Индекс 64970 А. 1707.